

den hensigtsmæssige Ordning af de løbende Udgifters Beskrivelse, eller den hensigtsmæssige Forrentning af det Beløb, som af den tilstedeværende Kassebeholdning kunde affees fra de daglig foresaldende Udgifter. Det var dette, der ikke kunde indrømmes, og jeg maa tilstaae, at der her, indtil det nærværende Lovforslag fremkom, fandtes en Lacune, der burde udfyldes; thi det maa ganske vist erkendes, at Kongeriget var i høj Grad interesseret i, at den Rente, som kunde udbringes af dets særlige Andeel i Totalkassebeholdningen, blev saa stor, som den med Billighed kunde ventes; og dette var jo, saalænge Kasseforvaltningen hørte under en anden Haand, umuligt for nogen særlig Minister for Kongeriget at paatage sig at tilvejebringe under sit Ansvar. Det er dette Forhold, Loven søger at ordne, og som det forekommer mig fuldstændigt og fyldestgjørende, ved at fastsætte, hvilket Beløb der skal indestaae i Totalkassebeholdningen uden nogen som helst Rente, men ikke, hvad der kunde synes at fremgaae af den ærede Landstingsmands Uttringer, for at give Rente for Monarchiet, — det vilde være en fuldkommen Misforstaaelse af Lovens Hensigt, naar man troede, at den gik ud paa at gaae Kongeriget for nær. Nei, Forudsætningen, — om hvilken det vel ikke med Sikkerhed kan siges, om den er fuldstændigt udfyldt, eller ikke, — har været den, at det i Loven nævnte Beløb var det, som var nødvendigt til Beskrivelsen af de daglig foresaldende Udgifter, at det var det, som i saa Henseende for Kongerigets Bedkommende maatte kræves. — Det var altsaa det Beløb, der skulde indgaae i Kassebeholdningen, uden at deraf kunde fremkomme Rente; dernæst er det i Lovforslaget foreskrevet, hvorledes det overskydende Beløb skal forrentes. Fra det Tidspunkt af, Lovforslaget træder i Kraft, bortfalder altsaa enhver Interesse for Indenrigsministeren i at have med Kasseforvaltningen at gøre, og for Kongerigets Lovgivningsmagt i at ville have, at Indenrigsministeren skal have Deel deri; thi nu er, — ligesom det ogsaa er Tilfældet i andre Lande overfor Private, eller idetmindste overfor udenfor Staten staaende Bestyrelser, — Forholdet blevet et saadant, at Finantsministeren er bleven — for at bruge et hyppigt

anvendt og betegnende Udtryk — en Art Bankier for Kongeriget, og Forholdet vil være det samme, som om man havde contraheret med Banken og havde faaet den til at modtage alle de Indtægter, som man erholdt, og som saaledes umiddelbart indbetaltes i dens Kasse, imod at den igjen besørge de Udgifterne paa ethvert Sted i hele Kongeriget til Alle, som havde Anviisninger fra Kongeriget, at præsentere. Det er Noget, der ikke blot kan opstilles som et Tankeexperiment, men som virkelig lader sig udføre, vel ikke hvor Bankens Forhold ere som hos os, men vel paa andre Steder, hvor et slikt Forhold virkelig ogsaa har uddannet sig. Jeg skal blot henvende Opmærksomheden paa Belgien, hvor det i en meget udfraaet Grad finder Sted, at de belgiske Finantser ikke directe modtage Indtægterne og ikke directe udbetale Udgifterne, men lade Indtægterne indflyde i Banken og Udgifterne gaae ud af den, naturligvis afholdende sig fra enhver Control med, hvorledes Banken frugtbargjør de Penge, som til en vis Tid kunne være tilstede i den, hidrørende fra Statens Midler, idet det eengang for alle er fastsat, hvorledes den skal vederlægge Staten det Gode, og have Betaling igjen for den Møie og de Ulemper, som denne Ordning medfører. Hos os er der ikke Tale om nogen Vederlæggelse; man maa, som berørt, ikke opfatte det, som om man havde betalt Monarchiet Noget for disse Forretninger; thi det kan dog umuligt bestaae deri, at der indestaaer en Sum, som er uden Rente, af den Bestaaenighed som den her omhandlede; og hvis man mener, at det skulde ligge deri, at det Overskydende kun skal forrentes med 3 pCt., da maa jeg bemærke, at naar det Overskydende kun bliver, hvad det bliver, efterat et Reservecynd er dannet, saa er det rigeligt at faae 3 pCt., vel at mærke, naar Pengene skulde blive fuldkomment disponible; thi deri ligger Bankeligheden: det er let at frembringe en højere Rente end 3 pCt., men det er da igjen vanskeligt at have dem disponible. Skulde de være disponible, saaledes som det maa forudsættes at være Tilfældet med de Penge, som over 1,200,000 Rbd. indestaae i Totalkassebeholdningen, saa formener jeg, at 3 pCt. er en passende Rente.